

Rammerne for en ny forældreansvarslov

Rammerne for en ny forældreansvarslov skal være baseret på

at FN's Børnekonvention overholdes. Barnet skal først og fremmest sikres et liv med omsorg, tryghed, sikkerhed og færrest mulige belastninger. Det afgørende for alle beslutninger om barnets forhold skal være barnets interesse i resultatet af beslutningen. Rammen "barnets bedste" skal udfyldes konkret af beslutningsmyndigheden ud fra det konkrete barns behov uden på forhånd fastlagte generelle krav til fortolkningen eller bevisvurderingen,

at forældre ikke har ejendomsret til et barn,

at samvær kun skal fastsættes, hvis det er til gavn for barnet,

at den nuværende praksis med tvang overfor barnet og dets primære omsorgsperson skal ændres. Samvær skal ikke kunne tvangsgennemføres for enhver pris. Barnet skal ikke tvinges til samvær mod sin vilje,

at myndighederne ikke skal kunne tvinge til fælles forældremyndighed ved uenighed,

at forældrene og barnet ikke skal kunne tvinges til deltagelse i en børnesagkyndig undersøgelse,

at myndighederne ikke skal kunne gennemtvinge en deleordning ved uenighed,

at der skal oprettes en særlig familiedomstol, som skal erstatte statsforvaltningernes, Familiestyrelsens og den almindelige domstolsbehandling af samværs- og forældremyndighedssager. Familiedomstolen skal have specialviden indenfor belastende familierelaterede problemstillinger, som kan påvirke barnets trivsel i negativ retning, herunder om stof- eller alkoholmisbrug, seksuelle krænkelser og psykisk og fysisk vold. Vold omfatter vold mod barnet og vold mod nære familiemedlemmer, som barnet er vidne til. Fysisk og psykisk vold skal defineres i loven,

at den nye lov må være forankret i forskningsbaseret og anerkendt viden, herunder om køn og barnets trivsel,

at forvaltnings- og offentlighedslovens regler samt retsplejelovens regler om syn og skøn skal følges ved foretagelsen af alle børnesagkyndige undersøgelser og ved overvåget samvær.

Forældreansvarsloven skal ændres således at blandt andet nedennævnte opfyldes:

Ad § 4: Barnets bedste skal være afgørende for alle afgørelser om barnets forhold i forældreansvarsloven. Der må ikke indsættes nogen generelle krav til fortolkningen af barnets bedste i lovens forarbejder. Det skal alene være barnets interesse, der er afgørende og fortolkningen skal tage udgangspunkt i FN's Børnekonventions forståelse af barnets bedste. Fortolkningen skal altid være konkret og relateret til forholdene for det enkelte barn. Der skal være fri bevisvurdering og bevisvægtning af de oplysninger, som indhentes om barnets forhold.

Ad § 5: Barnet skal ikke høres, hvis objektive forhold er tilstrækkelige til oplysning og afgørelse af sagen, som det kan være tilfældet, når der er tale om vold, misbrug, alvorlige psykiske problemer og alvorlige krænkelser.

De oplysninger, som gives af barnet ved samtaler i statsforvaltningen eller retten skal ikke oplyses til forældrene. Barnet har krav på at kunne medbringe en bisidder.

Ad § 7: Der skal kun være fælles forældremyndighed gennem ægteskab eller ved aftale.

Såfremt forældrene ikke er gift på tidspunktet for barnets fødsel og de ikke aftaler fælles forældremyndighed, har moderen forældremyndigheden alene over barnet.

Ved separation eller skilsmisse bevares den fælles forældremyndighed, medmindre der er uenighed om forældremyndigheden, i hvilket tilfælde familiedomstolen ud fra barnets bedste afgør, hvem af forældrene, der skal have forældremyndigheden alene, midlertidigt eller endeligt.

En begæring om forældremyndighed skal afvises, hvis der ikke er væsentligt ændrede forhold.

Ad § 11: Der skal ikke være nogen tvungen fælles forældremyndighed.

Ad § 15: Den forælder, som har myrdet den anden forælder, skal ikke have forældremyndigheden over børnene og skal heller ikke have samvær.

Ad § 19: Der skal kun fastsættes samvær ved uenighed, når det konkret er til gavn for barnet.

Det vil sige, at samværet hverken må udsætte barnet for en sikkerhedsmæssig risiko eller virke forstyrrende på barnets positive udvikling (et forsigtighedsprincip).

Kun hvis forældrene har boet sammen ved og efter fødslen i mindst ½ år, har samværsforælderen mulighed for at få samvær med barnet ved uenighed.

Hvis en forælder ikke har haft samvær med barnet i min. ½ år og ikke ønsker at have samvær, kan denne forælder søge kommunen om at blive fritaget for at betale børnebidrag. Kommunen kan i så fald overtage forpligtelsen til at betale børnebidraget.

Såfremt et barn klart tilkendegiver, at det ikke ønsker samvær, skal barnet ikke tvinges til samvær.

For børn på under 3 år, skal der ikke kunne fastsættes samværsordninger ved uenighed. Barnet skal have ro til at skabe tilknytning til sin primære omsorgsperson og skal beskyttes i størst mulig udstrækning mod konflikter.

En begæring om samvær eller udvidelse af samvær skal afvises, hvis der ikke er væsentligt ændrede forhold.

Ad § 21, stk. 2: Der skal ikke kunne fastsættes deleordning ved uenighed. Samvær kan maksimalt fastsættes i 6 dage ud af 14 dage. Barnet skal have en fast base ved uenighed. Udgangspunktet for samvær er hveranden weekend hos samværsforælderen.

Ad § 21, stk. 3: Samværsforælderen afholder udgifter ved samvær, herunder til transport.

Ad § 23: Der skal ikke gives orientering til samværsforælderen om navne og adresser på børnenes institutioner, bopælskommune eller lignende, når barnets primære omsorgsperson er imod dette. Der skal ikke være mulighed for at samværsforældre deltager i arrangementer på barnets institutioner ved uenighed.

Der skal indsættes nye bestemmelser i loven som begrænser anvendelse af tvangsmidler og oprettes retlige standarder for børnesagkyndige undersøgelser og udfærdigelsen af overvågningsrapporter, således:

- Udkørende fogedforretninger for afhentning af børn må kun finde sted, hvis formålet er at bringe barnet tilbage til hhv. eneforældermyndighedsindehaveren eller bopælsforælderen. Der må ikke ske tvangsudlevering af børn til samvær ved anvendelse af fysisk magt.
- Fogedretten kan i helt specielle situationer, hvor der er særlige holdepunkter for det, og hvor disse kan angives skriftligt i begrundelsen for afgørelsen, pålægge en primær omsorgsperson tvangsbøder med det formål at udlevere barnet, dog kun såfremt det er til barnets bedste, fortolket ud fra ovenstående retningslinier, idet barnets bedste altid skal være afgørende for fogedretten.
- Udfærdigelsen af børnesagkyndige undersøgelser skal følge retsplejelovens almindelige regler for sagkyndige erklæringer. Barnet skal ikke tvinges til at deltage i undersøgelsen.
- Kun hvis begge forældre erklærer sig enige i det, skal der kunne bestemmes foretagelse af børnesagkyndig undersøgelse eller deltagelse i retsmøder med medvirken af en børnesagkyndig,
- De børnesagkyndige undersøgelser i forældremyndigheds- og samværssager skal bidrage til undersøgelsen af om samvær er til gavn for barnet ved indhentelse af alle relevante oplysninger og en objektiv beskrivelse af observationer af barnet og af samværsforælderen. Undersøgelsen skal ikke anbefale en bestemt løsning, da den tilkommer familiedomstolen. Der skal kun være samvær under undersøgelsen, hvis forældrene er enige om det.